

Szkolny program profilaktyczno – wychowawczy

pt. „Integrujemy się w trudnych czasach ” – jesteśmy odpowiedzialni za siebie i innych.

Rok szkolny 2022 - 2023

WSTEP

Program profilaktyczno – wychowawczy czym jest:

Szkolny program profilaktyczno – wychowawczy jest to projekt systemowych rozwiązań w środowisku szkolnym, który uzupełnia wychowanie i ukierunkowuje je na:

- **wspomaganie ucznia** w radzeniu sobie z trudnościami, jakie zagrażają prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu;
- **ograniczanie i likwidowanie czynników ryzyka** (jednostkowych, rodzinnych, rówieśniczych, szkolnych, środowiskowych), które zaburzają prawidłowy rozwój ucznia i dezorganizują jego pracę,
- **inicjowanie i wspomaganie czynników chroniących** (jednostkowych, rodzinnych, rówieśniczych, szkolnych, środowiskowych), które sprzyjają prawidłowemu rozwojowi ucznia i jego zdrowemu życiu i jego zdrowy styl życia;

Program profilaktyczno – wychowawczy ma na uwadze chronienie młodzieży przed zakłóceniami rozwoju i interweniowanie w sytuacji pojawiających się zagrożeń. Zadaniem szkolnej profilaktyki jest chronienie młodzieży przed zagrożeniami przez działania wychowawczo – profilaktyczne, a także reagowanie w sytuacjach rozpoznania pierwszych prób podejmowania zachowań ryzykownych poprzez odwołanie się do specjalistycznej pomocy. Okres dorastania to czas szczególnie podatny na zakłócenia i podejmowanie zachowań ryzykownych, czyli działań zwiększających prawdopodobieństwo pojawienia się niekorzystnych psychologicznych, społecznych i zdrowotnych konsekwencji.

Najczęściej pojawiające się zachowania ryzykowne to:

- palenie tytoniu,
- używanie alkoholu,
- używanie środków psychoaktywnych zwłaszcza tzw. Dopalaczy , innych środków zagrażających zdrowiu.
- wczesna inicjacja seksualna,

- zachowania agresywne i zarażające zdrowiu
- zaburzenia odżywiania.

Czynniki chroniące zwiększające odporność ucznia na działania czynników ryzyka to:

- silna więź emocjonalna z rodzicami,
- zainteresowanie nauką szkolną, udział w zajęciach dodatkowych organizowanych przez szkołę.
- szacunek do norm, wartości i autorytetów, wrażliwość społeczna
- stała opieka sprawowana przez kompetentną osobę dorosłą,
- umiejętność rozwiązywania problemów,
- poczucie własnej wartości.

Zajmując się w sposób zorganizowany wychowaniem powinniśmy mieć na uwadze :

Wychowanie:

Jest to proces wspierania wychowanka w rozwoju angażujący dwie osoby:

wychowawcę (np. rodzica, nauczyciela, duszpasterza, sąsiada, starszego kolegę/koleżankę) oraz wychowanka (dziecko/nastolatka);

pozostające w osobowej relacji (których spotkanie oparte jest na poszanowaniu godności osobowej zarówno wychowawcy, jak i wychowanka);

współdziałające w osiągnięciu celów wychowawczych tj. pełnej dojrzałości w czterech podstawowych sferach: fizycznej, psychicznej – w tym m.in. emocjonalnej i intelektualnej – społecznej i duchowej. Dojrzałość fizyczną należy rozumieć jako prowadzenie zdrowego stylu życia, dojrzałość psychiczną – jako ponoszenie odpowiedzialności za siebie i współodpowiedzialności za innych oraz otaczający świat, dojrzałość społeczną – jako konstruktywne pełnienie ról społecznych, a dojrzałość duchową – jako posiadanie konstruktywnego systemu wartości oraz poczucia sensu życia i istnienia człowieka.

Naczelne cele wychowania:

1. Rozwijanie u młodzieży poczucia odpowiedzialności
2. Kształtowanie postaw patriotycznych i prospołecznych,
3. Propagowanie idei wolontariatu poprzez aktywne uczestnictwo w działaniach z tego zakresu.
4. Poszanowanie dla Polskiego dziedzictwa kulturowego
5. Otwarcie na wartości kultury europejskiej i światowej
6. Kształtowanie umiejętności odnajdywania się we współczesnym świecie.
7. Współpraca i zaangażowanie się w opiekę nad młodzieżą z Ukrainy.

Model Absolwenta:

W ramach działalności dydaktyczno – wychowawczej, opiekuńczej i profilaktycznej, szkoła stwarza warunki do komplementarnego rozwoju uczniów oraz słuchaczy z uwzględnieniem ich indywidualnych potrzeb i zainteresowań ,jak również możliwości psychofizycznych dlatego opuszczając ZST Mechanik absolwent powinien:

W sferze nauki:

- a) Dysponować wiedzą i umiejętnościami zdobytymi w ramach kształcenia ogólnego oraz zawodowego i umieć się nimi posługiwać,
- b) posiadać potwierdzone egzaminami kwalifikacje zawodowe i kwalifikacje w zawodzie,
- c) orientować się w aktualnych oczekiwaniach, zasadach postępowania i realnych szansach na rynku pracy,

- d) umie dokonać świadomego wyboru między podnoszeniem poziomu wykształcenia oraz kwalifikacji zawodowych a ewentualnym zakończeniem nauki
- e) posiada wiedzę i umiejętności niezbędne do dalszego kształcenia,
- f) potrafi uczyć się samodzielnie, korzystać z dostępnych źródeł informacji
- g) umie planować organizować i oceniać własną naukę,
- h) potrafi wykorzystać w celach edukacyjnych nową technologię
- i) potrafi działać w sytuacji zagrożenia pandemią – wykorzystywać edukację zdalną.
- j) potrafi poprawnie posługiwać się językiem ojczystym przestrzegać norm i zasad komunikowania
- k) uczeń potrafi posługiwać się co najmniej jednym językiem obcym.

W sferze kulturowej:

- a) uczeń zna historię i kulturę, tradycję swojego miasta, regionu i kraju,
- b) szanuje dziedzictwo historii i tradycji Narodowej aktywnie korzysta z dóbr kultury uczestnicząc w życiu kulturalnym
- c) uczeń jest otwarty na poznawanie i zrozumienie kultur Europy i świata,
- d) ma świadomość potrzeby współpracy i integracji z innymi narodami przy jednoczesnym zachowaniu własnej kultury narodowej.
- e) Ma świadomość potrzeby uczestnictwa w działaniach z zakresu wolontariatu.
- f) Pomoc w odnalezieniu się w nowej sytuacji szkolej dla młodzieży z Ukrainy
- g) Wsparcie emocjonalne i psychologiczne – pedagogiczne – angażowanie ich w życie szkoły.

CELE I ZADANIA ZWIĄZANE Z REALIZACJĄ PLANOWANYCH DZIAŁAŃ

1. Szkolny program profilaktyczno – wychowawczy - (zmierząc do wspierania prawidłowego rozwoju uczniów, zgodnie z wizją i misją szkoły) ma za zadanie:

- a) wychowanie do wartości i podejmowania odpowiednich decyzji,
- b) wspieranie w sytuacjach trudnych,
- c) wzmacnianie mocnych stron osobowego rozwoju,
- d) budowanie poczucia wartości,
- e) kształcenie umiejętności komunikacyjnych,
- f) wzmacnianie więzi emocjonalnych w rodzinie,
- g) wypracowanie efektywnych sposobów radzenia sobie ze stresem.
- h) otoczenie uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych opieką psychologiczną – pedagogiczną.

2. Szkolny program profilaktyki obejmuje następujące obszary zachowań problemowych:

- a) kultura osobista – kształtowanie osobowości,
  - b) wchodzenia w dorosłość ,
  - c) wagary, niepowodzenia szkolne
  - d) agresja, przemoc,
  - e) niebezpieczeństwo uzależnień,
  - f) zdrowy styl życia – zagrożenia pandemii i powrotu do szkoły.
  - g) opieka nad uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych.
-

W Zespole Szkół Technicznych – Mechanik w Jeleniej Górze uczy się **młodzież z różnych środowisk**, mająca często problemy natury osobistej, rodzinnej i edukacyjnej.

Przeprowadzanie ankiet, wywiadów środowiskowych wśród uczniów oraz rodziców, obserwacja środowiska szkolnego umożliwiły wstępną diagnozę problemów wychowawczych, do których należy zaliczyć:

1. Niedostateczny poziom kultury osobistej, poczucia własnej wartości.
2. Wagary, brak zainteresowania nauką.
3. Palenie papierosów, picie alkoholu i zażywanie narkotyków, w tym tzw. dopalaczy,
4. Problemy z komunikacją interpersonalną, asertywnością.
5. Zachowania agresywne, używanie wulgaryzmów.

Inne sytuacje i zachowania niebezpieczne:

- a) Zaburzenia odżywiania.
- b) Wczesna inicjacja seksualna.

3. Celem programu jest uruchomienie czynników chroniących młodzież przed zachowaniami ryzykownymi, czyli:

- budzenie zainteresowań, ciekawości poznawczej, m.in. poprzez działalność kół zainteresowań,
  - budowanie pozytywnego stosunku do szkoły,
  - zachętę do podejmowania aktywności, wdrażanie do efektywnego gospodarowania czasem wolnym (sport, nauka, twórczość, itp.),
  - uczenie radzenia sobie z emocjami,
  - wsparcie w trudnych sytuacjach,
  - budowanie autorytetów, kształtowanie systemu wartości, pozytywnych relacji z innymi,
  - rozwijanie świadomości własnego ciała, poznawanie roli jaką odgrywa równowaga w organizmie co pozwoli w wyborze zdrowego stylu życia.
-

4. Program Profilaktyczno – wychowawczy zakłada współpracę z instytucjami wspierającymi działania szkoły:

- Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną w Jeleniej Górze,
- Komendą Policji – Wydział Prewencji, Wydział ds. Nieletnich.
- Stacją Sanitarną-Epidemiologiczną w Jeleniej Górze,
- Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej w Jeleniej Górze,
- Gminną Komisją ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Gminnymi Ośrodkami Pomocy Społecznej,
- Strażą Miejską w Jeleniej Górze
- Państwową Strażą Pożarną w Jeleniej Górze.

5. Oczekiwane efekty działań profilaktycznych:

- Uczniowie mają szeroką wiedzę o:
    - problemach uzależnień i ich skutkach,
    - związkach między odurzeniem a innymi chorobami np. AIDS,
    - niebezpieczeństwie jednoczesnego używania leków chemicznych, alkoholu, tzw. dopalaczy
    - wpływie środków odurzających na różne formy aktywności człowieka: nauki, praca, sport,
    - skutkach prawnych społecznych i ekonomicznych używania substancji psychoaktywnych,
    - placówkach interwencyjnych dla osób uzależnionych oraz formach pomocy dla młodzieży uzależnionej.
    - alternatywnych możliwościach spędzania wolnego czasu.
  - Zmiany w postawach i zachowaniu – zakładamy że uczeń:
    - posiada ukształtowane zasady moralne i rozróżnia zagrożenia jakie człowiek napotyka w swym życiu
-

- przyjął prawidłową postawę wobec używania środków uzależniających
- rozumie istotę presji rówieśników i potrafi się im przeciwstawić.
- ma poczucie własnej wartości i wie jak pracować nad jej podnoszeniem.
- posiada prawidłową motywację do pokonywania trudności.
- Zna zasady dobrej komunikacji
- Wzrost świadomości w odniesieniu do korzyści wpływających ze zdrowego stylu życia.
- Wzrost umiejętności dokonywania świadomych i odpowiedzialnych wyborów.
- Wzrost asertywności uczniów, umiejętności, otwarcia się na drugiego człowieka i jego zrozumienia przy jednoczesnym poszanowaniu własnej godności.
- Stworzenie właściwego klimatu, atmosfery w szkole.

6. Sposoby realizacji zadań zawartych w programie:

- Realizacja tematyki z zakresu profilaktyki na godzinach wychowawczych.
- Współpraca z profesjonalnymi placówkami zajmującymi się profilaktyką - spotkania uczniów i rodziców z przedstawicielami instytucji pomocowych.
- Kontakty z rodzicami – zwrócenie uwagi na sygnały ostrzegawcze pojawiające się w przypadkach częstej absencji, braku zainteresowania nauką, zachowań ryzykownych.
- Współdziałanie całej społeczności szkolnej – uczniów, nauczycieli, rodziców, pracowników administracji i obsługi w zakresie przestrzegania obowiązujących norm zachowania.
- Propagowanie tematyki prozdrowotnej: wykłady, gazetki, plakaty, ulotki akcje profilaktyczne.

- Realizacja programów o charakterze profilaktycznym: np., Podejmuję świadome i odpowiedzialne decyzje ”- od tego zależy moje życie, program terapeutyczny dla uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych pt. „Uwierz w siebie”, akcje przy współpracy z zaproszonymi gośćmi oraz instytucjami.

Obszar I:

Przygotowanie młodych ludzi do życia we współczesnym świecie.

Cel ogólny: pożądana sylwetka absolwenta zgodna z wymogami i oczekiwaniami ZST „Mechanik” w Jeleniej Górze.

ZADANIA SZCZEGÓŁOWE	FORMY REALIZACJI	OCZEKIWANE EFEKTY	OSOBA ODPOWIEDZIALNA
1. Zapoznanie uczniów z pojęciem kultury osobistej (od zasad higieny, sposobu ubierania się, do świadomego odbioru kultury).	Prowadzenie godziny wychowawczej na temat kultury języka, stroju, zachowania; zapoznanie młodzieży z zasadami obowiązującymi w Statucie Szkoły, Programie Profilaktyczno – Wychowawczy.	Uczeń nazywa i rozróżnia postawy uważane powszechnie za właściwe lub niewłaściwe; wciela w życie zasady savoir-vivre, Statutu Szkoły, na egzaminie maturalnym i zawodowym oraz na uroczystościach szkolnych młodzież prezentuje odpowiedni ubiór.	Wychowawcy klas I, (wychowawcy pozostałych klas przypominają zasady obowiązujące w Statucie Szkoły)
2. Kształtowanie pozytywnego obrazu siebie.	Prowadzenie godziny wychowawczej na temat samopoznania, zainteresowań.	Uczeń ma właściwy obraz własnej osoby.	Nauczyciele – wychowawcy klas
	Kształtowanie relacji między	Uczeń zna swoją wartość i	Wszyscy nauczyciele

<p>3. Uczeń ma poczucie własnej wartości</p> <p>4. Rozwijanie umiejętności komunikacji interpersonalnej, empatii, zachowań asertywnych.</p> <p>5. Wulgaryzmy jako sposób uzewnętrzniania negatywnych emocji.</p> <p>8. Diagnozowanie na bieżąco potrzeb ucznia, specyfiki środowiska, w którym przebywa oraz problemów i zagrożeń.</p>	<p>uczniami a nauczycielami oparte na wzajemnym szacunku</p> <p>Prowadzenie godzin wychowawczych na temat zasad komunikowania się werbalnego i pozawerbalnego oraz asertywności.</p> <p>Wyposażenie uczniów w wiedzę na temat agresji, jej przyczyn, skutków i sposobów reagowania na nią (godzina wychowawcza)</p> <p>Wywiady z uczniem, obserwacja, analiza dokumentacji, rozmowy z rodzicami, współpraca z instytucjami.</p>	<p>posiada pozytywny wizerunek własnej osoby.</p> <p>Uczeń umie dotrzeć do rozmówcy, wyraża swe emocje.</p> <p>Uczeń wie, że nie ma emocji złych i dobrych, bo wszystkie są potrzebne w bogatym świecie uczuć. Jest świadomy, że agresję można rozładować we właściwy sposób.</p> <p>Rozwiązywanie na bieżąco problemów w środowisku szkolnym, wsparcie, organizowanie pomocy dla potrzebujących uczniów.</p>	<p>Wychowawcy klas, pedagog szkolny.</p> <p>Wychowawcy klas, nauczyciele przypominają o kulturze słowa.</p> <p>Pedagog szkolny Wychowawcy klas Nauczyciele</p>
--	---	---	--

ZADANIA SZCZEGÓŁOWE	FORMY REALIZACJI	OCZEKIWANE EFEKTY	OSOBA ODPOWIEDZIALNA
<p>9. Wyposażenie ucznia w kompleksową wiedzę i umiejętności pozwalające na prawidłowe</p>	<p>A) Dostosowanie procesu dydaktycznego i wychowawczego do potrzeb ucznia oraz wymogów i standardów edukacyjnych.</p>	<p>Umiejętność wykorzystania przez uczniów bogatego wyposażenia bazy szkolnej/środki multimedialne, technologia</p>	<p>Dyrektor szkoły, doradcy zawodowi, nauczyciele wychowawcy.</p>

<p>funkcjonowanie w społeczności lokalnej i europejskiej, umożliwienie mu zaistnienia na rynku pracy.</p> <p>9. Zagrożenia związane z czasem pandemii.</p>	<p>B) Zapewnienie uczniom dostępu do różnorodnych nowoczesnych źródeł informacji oraz wspomaganie uczniów w pozyskiwaniu wiedzy w oparciu o nowoczesne technologie.</p> <p>c) Współpraca na bieżąco z pielęgniarką szkolną – służbą zdrowia / punkt szczepień./</p>	<p>informatyczna - stosowane podczas zajęć szkolnych . Podejmowanie przez nauczycieli działań służących wyposażeniu uczniów w odpowiednią wiedzę i umiejętności zawodowe.</p> <p>Organizacja dla uczniów konkursów pozwalających na zdobywanie wiedzy wykraczających poza wymogi programowe.</p>	<p>Nauczyciele przedmiotów zawodowych, szczególnie TI.</p>
--	---	--	--

Obszar II :

Praca nad pozytywnym klimatem szkoły

Cel ogólny: Zapewnienie uczniom i nauczycielom ZST „Mechanik” jak najlepszych warunków do nauki i pracy w przyjaznej atmosferze szkoły.

ZADANIA SZCZEGÓŁOWE	FORMY REALIZACJI	OCZEKIWANE EFEKTY	OSOBA ODPOWIEDZIALNA Termin realizacji
1. Budowanie pozytywnych relacji interpersonalnych w środowisku szkoły. 2. Umożliwienie uczniom i rodzicom ustalania celów i zadań programów profilaktyki.	a) Praca nad integracją środowiska szkolnego. Integrowanie społeczności szkolnej. b) Poszukiwanie nowych form służących umocnieniu więzi pomiędzy członkami społeczności szkolnej c) Współpraca z samorządem szkolnym i Radą Rodziców omawianie propozycji i wniosków do programu profilaktyczno wychowawczego.	Integracja młodzieży podczas zajęć adaptacyjnych dla klas I. Organizacja przez młodzież przy pomocy nauczycieli pomocy koleżeńskiej. Integracja podczas rajdów i wycieczek szkolnych. Integracja podczas udziału w uroczystościach i imprezach szkolnych i pozaszkolnych zgodnych z harmonogramem pracy szkoły. Budowanie poczucia odpowiedzialności za wspólne dobro, jakim jest dobrze wyposażona i nowoczesna szkoła branżowa i techniczna. Dbanie o bezpieczeństwo.	Dyrektor szkoły wszyscy pracownicy i uczniowie. Początek roku szkolnego / wrzesień październik / Cały czas realizacji programu. Współpraca z Radą Rodziców ZST „Mechanik” – cały rok szkolny / 09.2019. – Wnioski do programu profilaktycznego – omówienie na wrześniowej radzie pedagogicznej. Opiekun samorządu szkolnego, Przewodniczący Rady Rodziców.

<p>2. Kształtowanie postaw związanych z dbałością o najbliższe otoczenie – kształtowanie pożądanego wizerunku szkoły.</p>	<p>a) Uświadomienie uczniom potrzeby dbałości o estetykę szkoły i najbliższego otoczenia. b) Dbanie o ład i porządek na terenie szkoły i w jej okolicy. c) Uwrażliwienie uczniów dotyczące problematyki bezpieczeństwa i „cyberprzemocy”</p>	<p>Wzmacnianie poczucia odpowiedzialności za szkołę i jej najbliższe otoczenie. Reagowanie na uwagi i wnioski pracowników szkoły, rodziców, wychowawców bursy szkolnej.</p> <p>Szacunek dla wspólnego mienia szkolnego, dbałość o szkołę jako miejsce pracy i odpoczynku. Propozycje do tematów zajęć warsztatowych i godzin wychowawczych. Praca na rzecz szkoły – uroczystości szkolne, apele, akademie dla rodziców i wychowanków – dotyczących zagrożeń cyberbezpieczeństwa i hejtu szkolnego.</p>	<p>Dyrekcja szkoły, nauczyciele, wychowawcy klas.</p> <p>Cały czas realizacji programu.</p> <p>Wszyscy nauczyciele, zaproszeni goście.</p>
---	--	--	--

Obszar III:

Rozwijanie postaw szacunku dla dobra oraz kształtowanie świadomości ekologicznej – opieka nad środowiskiem naturalnym

Cel ogólny: Utrwalenie wzorców wartości ucznia ZST „Mechanik” – uwrażliwienie na otaczający świat i najbliższe otoczenie.

ZADANIA SZCZEGÓŁOWE	FORMY REALIZACJI	OCZEKIWANE EFEKTY	OSOBA ODPOWIEDZIALNA Termin realizacji
1. Kształtowanie pożądanych postaw etycznych .	a) Przekazywanie określonych wzorców moralnych i systemu wartości. b) angażowanie do współpracy rodziców w celu zapewnienia skutecznego oddziaływania na uczniów w zakresie kształtowania postaw moralnych. A) umożliwienie uczniom dostępu do źródeł zawierających pozytywne treści – wpływające na postawy młodzieży.	Tematyka godzin wychowawczych, zajęć religii. Zajęcia z innych przedmiotów np. WdZ, doradztwa zawodowego, języka polskiego, wiedzy o kulturze, historii, religii działalność kół zainteresowań Zachęcanie rodziców do stałego kontaktu ze szkołą.	Wychowawcy klas Nauczyciele Religii, WdZ, j. polskiego. Pedagog szkolny. Realizacja – cały rok szkolny, zgodnie z planem działań. Dyrektor szkoły, wychowawcy klas, pedagog szkolny.

<p>2. Propagowanie uniwersalnych postaw oraz rozpowszechnianie uznawanych w społeczeństwie wartości.</p> <p>3. Inspirowanie uczniów do poszukiwania sposobów czerpania z dorobku kultury polskiej i światowej.</p>	<p>Zapoznanie uczniów z technikami świadomego korzystania z dóbr kultury.</p>	<p>Wykorzystanie zasobów Szkolnego Centrum Informacji.</p> <p>Udzielanie przez nauczycieli pomocy uczniom zainteresowanych budowaniem własnego systemu wartości.</p> <p>Realizacja zajęć pozalekcyjnych działających kół zainteresowań</p> <p>Wykorzystywanie zewnętrznych środków w ramach środków MKRPA oraz grantów finansowych uzyskiwanych przy współpracy z innymi firmami.</p> <p>Działanie realizowane w ramach zajęć edukacyjnych prowadzonych przez zaproszonych gości.</p>	<p>Wszyscy pracownicy szkoły.</p> <p>Cały rok szkolny.</p> <p>Policjanci prewencji, Terapeuci MONAR, koła Boberek PCK, PPP i innych.</p> <p>Jeleniogórskie firmy współpracujące ze szkołą.</p>
--	---	---	--

Obszar IV:

Niebezpieczeństwo uzależnień.

Cel ogólny: Nabycie przez uczniów i rodziców ZST „Mechanik” odpowiedniej wiedzy mającej uchronić młodzież przed środkami uzależniającymi.

ZADANIA SZCZEGÓŁOWE	FORMY REALIZACJI	OCZEKIWANE EFEKTY	OSOBA ODPOWIEDZIALNA Termin realizacji
1. Dostarczenie informacji o mechanizmach i następstwach wczesnego picia alkoholu, zażywania narkotyków/w tym dopalaczy i marihuany oraz palenia tytoniu.	Dyskusje na godzinie wychowawcami filmy, gazetki, ulotki, pedagoga szkolnego. Spotkania z policjantami z wydziału prewencji / zaproszenie osoby uzależnionej, której udało się pokonać nałóg. Organizacja konkursu wewnątrzszkolnego na temat uzależnień, ze szczególnym uwzględnieniem narkomanii oraz dopalaczy konkurs wiedzy o AIDS oraz zagrożeń związanych z paleniem tytoniu i marihuany.	Uczeń zna realne konsekwencje wczesnego picia alkoholu, zażywania narkotyków i palenia papierosów, zdaje sobie sprawę z tego, że uzależnienia powodują szkody emocjonalne, edukacyjne zdrowotne i prawne, umie funkcjonować bez używek.	Wychowawcy klas, pedagog szkolny, zaproszeni goście. Pielęgniarka szkolna Wychowawcy klas Pedagog szkolny

	<p>Kształtowanie trzeźwych obyczajów poprzez dostarczenie asertywnych wzorców oraz ukazywanie atrakcyjnego aspektu zdrowego stylu życia.</p> <p>Przeprowadzenie ankiet diagnozujących na ile młodzież naszej szkoły spotkała się z różnego rodzaju uzależnieniami, ze szczególnym akcentem na zbadanie genezy i dynamiki zjawiska uzależnień młodzieży.</p> <p>Rozmowy z uczennicami na temat FAS - wpływu picia alkoholu przez kobietę w ciąży na rozwój prenatalny dziecka i jego późniejsze życie.</p>	<p>Kształtowanie postawy asertywności, nabywania umiejętności odpierania presji rówieśniczej.</p>	<p>Nauczyciele wychowawcy – zaproszeni specjaliści lub goście dot. Terapii uzależnień.</p>
ZADANIA SZCZEGÓŁOWE	FORMY REALIZACJI	OCZEKIWANE EFEKTY	OSOBA ODPOWIEDZIALNA Termin realizacji
3. Pomoc dla młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych.	Zgromadzenie informacji o rodzinach dysfunkcyjnych stały kontakt z Miejską Komisją ds.	Nawiązanie efektywnej współpracy z uczniem i rodzicem.	Wychowawcyklas Pedagog szkolny.

	<p>Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Jeleniej Górze</p> <p>Pomoc w rozwoju pozytywnego, realistycznego obrazu siebie, swoich możliwości i zdolności u młodego człowieka.</p> <p>Zachęcanie rodziców do współpracy ze szkołą, kuratorami sądowymi, psychologiem, pedagogiem PPP w Jeleniej Górze. Praca indywidualna z uczniem zagrożonym niedostosowaniem społecznym, angażowanie go do udziału w kołach zainteresowań oraz kołach przedmiotowych.</p>	<p>Efektywne radzenie sobie ucznia z sytuacjami problemowymi</p> <p>Rodzina prawidłowo pełni funkcje wychowawcze – uczeń dobrze funkcjonuje w środowisku szkolnym.</p> <p>Uczeń rozpoznaje, wyraża i akceptuje uczucia, a także radzi sobie z sytuacjami trudnymi,</p> <p>Uczeń i jego rodzina modyfikują niepożądane zachowania bez stosowania przemocy/nauka spędzania wolnego czasu /</p>	<p>Rodzice.</p> <p>Wychowawcy klas</p>
--	---	--	--

ZADANIA SZCZEGÓŁOWE	FORMY REALIZACJI	OCZEKIWANE EFEKTY	OSOBA ODPOWIEDZIALNA Termin realizacji
4. Ochrona młodzieży przed uzależnieniem od multimediiów: komputera – Internetu, telefonu, telewizji.	Przeprowadzenie zajęć edukacyjnych na temat nowych form uzależnień	Uczeń jest świadomy niebezpieczeństw płynących z nadmiernego korzystania z multimediiów, potrafi dozować i gospodarować swoim czasem, dokonuje prawidłowych wyborów dotyczących zarządzania czasem	Nauczyciel informatyki, Pedagog szkolny. Termin – cały rok szkolny.

		wolnym. Zna zagrożenia dotyczące niebezpieczeństw w sieci.	Sekcja prewencji KM PP w Jeleniej Górze.
--	--	--	---

Obszar V:

Dbanie o własne dobro - zdrowie i życie.

Cel ogólny: Nabycie przez uczniów wiedzy mającej utrzymać ich w dobrej formie psychicznej i fizycznej.

ZADANIA SZCZEGÓŁOWE	FORMY REALIZACJI	OCZEKIWANE EFEKTY	OSOBA ODPOWIEDZIALNA Termin realizacji
1. Przekazanie wiedzy o mechanizmach i następstwach wczesnej aktywności seksualnej antykoncepcja (według programu WDŻ)	Mini wykłady, plansze, ulotki, naklejki, filmy edukacyjne.	Zmiana postaw i zachowań młodzieży.	Nauczyciel WDŻ, wychowawcy klas
2. Rozwijanie akceptacji dojrzewania, rozwoju i problemów z tym związanych	Uruchomienie skrzynki pytań i odpowiedzi / pedagog szkolny, dyrektor szkoły/ skrzynka e – mail oraz skrzynka dot. sytuacji. przemocowych umiejscowiona na korytarzu szkolnym.	Wzmocnienie poczucia własnej wartości podejmowanie dojrzałych i odpowiedzialnych decyzji, kształtowanie zachowań asertywnych	Nauczyciel WDŻ wychowawcy kl. I i II Pedagog szkolny
	Prowadzenie godzin wychowawczych na temat odpowiedzialności prawnej za	Uczeń uzyska wiedzę na temat sposobów zarażania się wirusem,	Zaproszeni goście – KM Policji / sekcja ds. nieletnich /

<p>3. Zagrożenie HIV/AIDS</p> <p>4. Propagowanie uniwersalnych oraz powszechnie uznawanych i pożądanymi wartościami – unikanie sytuacji zagrażających życiu i zdrowiu.</p> <p>5. Tworzenie nawyków zdrowego trybu życia, przestrzegania kultury i higieny osobistej</p> <p>6. Anoreksja, bulimia, cukrzyca, otyłość i inne zaburzenia odżywiania</p>	<p>swoje „dorosłe” i odpowiedzialne czyny.</p> <p>Higiena i ochrona zdrowia – w ramach programu nauczania zbiorów wideoteki, filmy DVD o podanej tematyce HIV i AIDS</p> <p>Prowadzenie zajęć warsztatowych i godzin wychowawczych związanych z tematyką zachowań ryzykownych – wykorzystanie specjalistów Policji, MONRU, Straży Pożarnej, Sekcją ruchu drogowego.</p> <p>Kształtowanie zachowań sprzyjających zdrowiu oraz walka z uzależnieniami.</p>	<p>otrzyma sposoby uniknięcia zachowań ryzykownych i informację gdzie można zasięgnąć pomocy.</p> <p>Przedstawienie i omówienie zachowań niebezpiecznych przez uczniów, omówienie zasad przestrzegania prawa w Polsce.</p> <p>Zwrócenie uwagi na wypadki w szkole i poza nią.</p> <p>Tematyka zajęć GW</p> <p>Działalność pielęgniarki i pedagoga szkolnego. Zajęcia pozalekcyjne z WF.</p> <p>Prowadzenie zajęć dotyczących zdrowej żywności i zdrowego odżywiania.</p> <p>Prowadzenie zajęć dotyczących zdrowej żywności i zdrowego</p>	<p>Wychowawcy klas, pielęgniarka szkolna, nauczyciele biologii i WDŻ.</p> <p>Na wniosek rodziców / badania ankietowe / termin cały rok szkolny.</p> <p>Nauczyciele wychowania</p>
--	--	---	---

<p>7. Poznanie źródeł stresu, ćwiczenie umiejętności radzenia sobie ze stresem, niską samoocena</p> <p>8. Wychowanie do czynnego spędzania czasu wolnego i aktywności ruchowej.</p> <p>9. Pomoc indywidualna w rozwiązywaniu konkretnych sytuacji kryzysowych (choroba).</p>	<p>Propagowanie zdrowego trybu życia, spędzania wolnego czasu.</p> <p>Omawianie tematyki dbałości o higienę osobistą, właściwe odżywianie.</p> <p>Stworzenie prezentacji multimedialnej na temat ‘chorób XXI wieku’,</p> <p>Organizacja konkursu wiedzy o chorobach XXI wieku.</p> <p>Problematyka covid 19.</p> <p>Rozmowy, pogadanki, na godz. wychowawczych,</p> <p>Kształtowanie umiejętności wyboru właściwych form walki ze stresem,</p> <p>Eliminowanie wchodzenia w uzależnienie, przestroga przed</p>	<p>odżywiania.</p> <p>Uświadomienie mechanizmu zachorowania na anoreksję czy bulimię.</p> <p>Umiejętność zdrowego odchudzania się,</p> <p>Zwiększenie poczucia własnej wartości.</p> <p>Wzrost wiedzy na temat istoty stresu, jego objawów,</p> <p>Ukształtowanie umiejętności zapobiegania negatywnym skutkom stresu i redukowania napięcia emocjonalnego</p> <p>Zaproszeni goście zajęcia warsztatowe PPP – uzależnień Boberek , Monar.</p> <p>Poszukiwanie wyjścia z sytuacji / zajęcia warsztatowe – dodatkowe zajęcia pozalekcyjne organizowane z ramach środków z MKRPA w Jeleniej Górze.</p>	<p>fizycznego, pielęgniarka szkolna</p> <p>Pedagog szkolny, psycholog PPP</p> <p>Pielęgniarka szkolna.</p> <p>Nauczyciele WF</p> <p>Wychowawcy klas, pedagog szkolny.</p> <p>Pielęgniarka szkolna</p> <p>Psycholog z PPP</p> <p>Pedagog szkolny</p>
--	--	---	---

	<p>ucieczkami z domu, próbami samobójczymi.</p> <p>Prowadzenie godzin wychowawczych w klasach na temat form walki ze stresem egzaminacyjnym, omawianie problematyki agresji wśród młodzieży.</p> <p>Zapoznanie młodzieży z różnymi formami wypoczynku.</p> <p>Angażowanie w organizację rozgrywek sportowych (piłka nożna, siatkówka, tenis stołowy)</p>	<p>Upowszechnienie aktywności ruchowej (wycieczki, rajdy, udział w dodatkowych zajęciach z wychowania fizycznego).</p>	<p>Nauczyciele wychowania fizycznego.</p> <p>Opiekun koła żeglarskiego, TPD.</p>
--	--	--	--

Obszar VI:

Pomoc dla uczniów w sytuacji niepowodzeń szkolnych.

Cel ogólny: Uczeń wie gdzie uzyskać pomoc w razie niepowodzeń szkolnych, zna zasady obowiązujące w szkole.

ZADANIA SZCZEGÓŁOWE	FORMY REALIZACJI	OCZEKIWANE EFEKTY	OSOBA ODPOWIEDZIALNA Termin realizacji
1. Zapoznanie młodzieży z systemem kar za absencję.	Egzekwowanie obowiązujących w Statucie przepisów odnośnie obecności uczniów na zajęciach lekcyjnych. Prowadzenie godzin wychowawczych ukazujących negatywne strony wagarowania „Program poprawy frekwencji”	Poprawa frekwencji. Uświadomienie zagrożeń występujących podczas wagarów Wyrobienie nawyku rezygnacji z wagarów, przedstawienie możliwości poprawy frekwencji. Uświadomienie wagi nauki szkolnej, korzyści płynących z edukacji w szkole średniej i po jej zakończeniu.	Pedagog szkolny Wychowawcy wszystkich klas, szczególnie klas pierwszych. Pedagog szkolny
2. Rozpoznawanie źródeł niepowodzeń szkolnych i zapobieganie problemom w nauce.	Badanie ankietowe na temat przyczyn absencji uczniów w klasach szkoły branżowej oraz technikum. Badanie przyczyn trudności szkolnych uczniów kl. I gromadzenie informacji na temat uczniów mających trudności w	- rozwiązanie konkretnych problemów - osiągnięcie przez uczniów	Termin – cały rok szkolny/ komisja ds. frekwencji powołanie 09.17. Pedagog szkolny Zaproszeni goście: KM Sekcja ds. nieletnich, psycholog PPP

<p>3. Rozwijanie zainteresowań uczniów.</p>	<p>naucze.</p> <p>Rozmowy z rodzicami, opiekunami uczniów, systematyczne informowanie ich o postępach w nauce.</p> <p>Organizacja pomocy koleżeńskiej i zajęć wyrównawczych dla uczniów z orzeczeniami / oraz dla uczniów wymagających dodatkowej opieki PP /</p> <p>Prowadzenie akcji propagujących czytelnictwo</p> <p>Przeprowadzenie wywiadów z uczniami celem poznania zainteresowań uczniów kl. I oraz chęci ich uczestnictwa w</p>	<p>lepszych wyników w nauce.</p> <p>- Pomoc w razie kłopotów związanych z realizacją obowiązku szkolnego</p> <p>Pomoc w dostosowaniu opinii PPP – dodatkowe zajęcia przyznane przez Dyrektora szkoły.</p> <p>Zachęcanie uczniów do regularnego odwiedzania biblioteki szkolnej, zajęcia biblioteczne dla uczniów klas I</p> <p>Włączenie klas maturalnych</p> <p>Skierowanie aktywności ucznia na „pozytywny tor”</p>	<p>Pedagog szkolny, nauczyciele wychowawcy.</p> <p>Dyrektor szkoły.</p> <p>Nauczyciel bibliotekarz. nauczyciele języka polskiego, wychowawcy klas</p> <p>Opiekunowie kół: PCK, TPD,</p>
---	---	---	---

4.Pomoc drugiemu człowiekowi	zajęciach dodatkowych Akcje charytatywne – pomoc potrzebującym. Propagowanie idei wolontariatu poprzez umożliwienie udziału w różnych akcjach na terenie szkoły i poza nią.	Zaplanowane akcje – wolontariat: Szlachetna paczka, I ty możesz zostać Św. Mikołajem, akcje oddawania krwi, osocze współpraca z PCK. Aktywizacja młodzieży wdrażane w samodzielność i samorządność. Akcja pt. „Hejt Stop”	Caritas, Liga Ochrony Przyrody. Wychowawcy klas, pedagog szkolny.
------------------------------	---	---	--

Obszar VII:

Rozwijanie umiejętności komunikowania się i współpracy kształtowanie umiejętności życia z innymi i dla innych.

Cel ogólny: Zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków pracy i nauki

ZADANIA SZCZEGÓŁOWE	FORMY REALIZACJI	OCZEKIWANE EFEKTY	OSOBA ODPOWIEDZIALNA Termin realizacji
1. Monitoring szkoły. 2. Eliminowanie zachowań agresywnych wśród uczniów	Monitorowanie korytarzy, szatni, terenu wokół szkoły. Przeprowadzenie ankiet i wywiadów wśród uczniów kl. I na temat poczucia bezpieczeństwa w klasie i szkole. Omawianie na godzinie wychowawczej, zajęciach w czytelnicy w ramach zastępstw przyczyn i skutków zachowań agresywnych, sposobów radzenia sobie w sytuacjach trudnych i konfliktowych. Gry komputerowe – przedstawienie zagrożeń, możliwości wyjścia z sytuacji	Zwiększenie bezpieczeństwa uczniów w szkole w na terenie wokół placówki. Uczeń zna definicję agresji, przyczyny i skutki zachowań agresywnych, potrafi sobie z nią radzić wie gdzie szukać pomocy. Rozpoznaje objawy agresji . Zauważa, spostrzega agresję, zna uczucia „ofiary” agresora, Zna skutki uzależnienia od gier komputerowych, wie jak negatywnie wpływają one na psychikę człowieka	Dyżury na portierni, dyżury nauczycieli na korytarzach szkoły zapoznanie uczniów z zasadami opuszczania terenu szkoły. Zapoznanie uczniów z noszeniem maseczek na wypadek pandemii coronavirusa covid 19. Wypracowanie schematu dyżurów na terenie szkoły oraz wokół budynku szkoły. Pedagog szkolny wychowawcy klas Pedagog szkolny, nauczyciele informatyki, wychowawcy klas.
3. Pomoc w rozwiązywaniu		Zna techniki relaksacji, nauka	

<p>sytuacji uzależnień</p> <p>4. Rozpoznawanie i diagnozowanie przez nauczycieli zachowań agresywnych uczniów</p>	<p>uzależnienia od gier.</p> <p>Kontrola monitoringu szkolnego, natychmiastowa reakcja na sytuację problemową</p> <p>Dyskusje na temat przyczyn zachowań agresywnych,</p> <p>Prowadzenie mediacji w sytuacjach konfliktowych.</p> <p>Prowadzenie zajęć warsztatowych z zaproszonymi osobami / Sekcja Policji ds. Nieletnich omówienie odpowiedzialności prawnej osób nieletnich.</p>	<p>sposobu spędzania wolnego czasu w sposób konstruktywny.</p> <p>Uczeń wie, gdzie szukać pomocy i jak chronić się w sytuacji zagrożenia.</p> <p>Wygaszanie konfliktów wśród uczniów</p> <p>Pomoc psychologiczno – pedagogiczna dla uczniów.</p> <p>Badanie i weryfikacja informacji dotyczących agresji docierających od uczniów rodziców i instytucji</p> <p>Uświadomienie zagrożeń wynikających z rozwijającej się</p>	<p>Terapeuci MONAR, pomoc psychologa dyżurującego w szkole w ramach pomocy poradni.</p> <p>Pedagog szkolny.</p> <p>Wychowawcy klas.</p> <p>Pedagog szkolny</p> <p>Pedagog szkolny</p>
---	--	---	---

5. Pedagogizacja rodziców	<p>Przeprowadzanie ankiet i wywiadów wśród rodziców, dotyczących zmian w programie profilaktyczno – wychowawczym / propozycji /</p> <p>Badania ankietowe rodziców dotyczące zagrożeń związanych funkcjonowaniem szkoły, uwzględnianie otrzymanych informacji i przekazanie na Radzie pedagogicznej informacji z tym związanych.</p> <p>Spotkania w czasie zebrań z rodzicami, opiekunami prawnymi.</p>	<p>wśród młodzieży agresji, omówienie innych problemów / nikotynizm , absencja uczniów / wynikających z bieżących potrzeb szkoły.</p> <p>Umiejętność reagowania na takie zachowania,</p> <p>Współpraca rodziców ze szkołą.</p> <p>Analiza otrzymanych informacji od rodziców – przekazanie ich na radzie pedagogicznej.</p> <p>Dotycząca uczniów – przepływ informacji dotyczących frekwencji oraz zachowania uczniów – wychowanków ZST M</p>	Pedagog szkolny Wychowawcy klas Termin ankiet: wrzesień – pedagogizacja cały rok szkolny
10. Współpraca z opiekunami i rodzinami zastępczymi.	<p>Współpraca z bursą Szkolną nr 1 w Jeleniej Górze.</p> <p>Współpraca z Sądem rodzinnym, kuratorami osobami sprawującymi pieczę rodzin zastępczych.</p>	<p>Przeływ inf. Dotyczących uczniów dot. syt. Stresu po powrocie do szkoły po okresie pandemii.</p>	

Obszar VIII:

Współpraca z rodzicami:

Cel ogólny : Zapewnienie udziału rodziców w życiu szkoły.

ZADANIA SZCZEGÓŁOWE	FORMY REALIZACJI	OCZEKIWANE EFEKTY	OSOBA ODPOWIEDZIALNA Termin realizacji
1. Zachęcanie rodziców do uczestnictwa w życiu szkoły	Udział rodziców w imprezach klasowych i szkolnych, - badanie opinii rodziców dot. działalności szkoły. - umożliwienie rodzicom udziału w ustalaniu celów i zadań programu profilaktycznego.	Propozycje ankietowe rodziców do programu profilaktyczno – wychowawczego. Wspólne decydowanie wraz z rodzicami o kierunkach działań wychowawczo – profilaktycznych w szkole. Wprowadzanie propozycji do działalności szkoły.	Rada rodziców Nauczyciele informatyki – opiekun metodyczny dziennika e. Dyrektor szkoły.
2. Zapewnienie prawidłowego przepływu informacji na linii szkoła dom, – dom szkoła.	Zapraszanie rodziców na najważniejsze uroczystości.	Przepływ informacji dot. Uczniów poszczególnych klas.	
3. Rozwijanie nowoczesnych rozwiązań – dziennik elektroniczny.	Współpraca z wychowami klas Wdrożenie rodziców, nauka obsługi dziennika elektronicznego.	Istotne informacje dla rodziców dot. Frekwencji, uwagi dot. uczniów.	

<p>Możliwość prowadzenia zajęć na odległość poprzez platformę szkolną .</p> <p>Możliwość podjęcia nauki i konsultacji psychologiczno – pedagogicznych w formie zdalnej.</p>		<p>Zebrania z rodzicami, konsultacje dla rodziców w formie platformy e-lektronicznej. / w przypadku nauczania zdalnego.</p>	
---	--	---	--

3. PODSTAWA PRAWNA:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej uchwalona przez Zgromadzenie Narodowe 2 kwietnia 1997r.
2. Konwencja o Prawach Dziecka uchwalona przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych 20 listopada 1989r., ratyfikowana przez Polskę 30 kwietnia 1991r.
3. Program Polityki Prorodzinnej Państwa przygotowany przez Międzyresortowy Zespół ds. Opracowania Polityki Prorodzinnej Państwa powołany przez Prezesa Rady Ministrów i przyjęty w dniu 17 listopada 1998r. przez Komitet Społeczny Rady Ministrów.
4. Ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty, zwana „ustawą o systemie oświaty” (Dz. U. z 1996r. Nr 67, poz. 329; zm.: z 1996r. Nr 106, poz. 496; z 1997r. Nr 28, poz. 153 i Nr 141, poz. 943; z 1998r. Nr 117, poz. 759 i Nr 162, poz. 1126; z 2000r. Nr 12, poz. 136, Nr 19, poz. 299 i Nr 48, poz.550).
5. Ustawa z dnia 29 listopada 1990r. o pomocy społecznej, zwana „ustawą o pomocy społecznej” (Dz. U. z 1998r. Nr 64, poz. 414; zm.: z 1998r. Nr 106, poz. 668, Nr 117, poz. 756, Nr 162, poz. 1118 i 1126; z 1999r. Nr 20, poz. 170, Nr 79, poz. 885 i Nr 90, poz. 1001; z 2000r. Nr 12, poz. 136 i Nr 19, poz.238).
6. Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, zwana „ustawą o wychowaniu w trzeźwości” (Dz. U. Nr 35, poz. 230; zm.: z 1984r. Nr 34, poz. 184; z 1987r. Nr 33, poz. 180; z 1989r. Nr 35, poz. 192; z 1990r. Nr

- 34, poz. 198 i Nr 73, poz. 431; z 1991r. Nr 73, poz. 321 i Nr 94, poz. 419; z 1993r. Nr 40, poz. 184; z 1996r. Nr 127, poz. 593; z 1997r. Nr 88, poz. 554, Nr 113, poz. 732 i Nr 121, poz. 770; z 1998r. Nr 106, poz. 668; z 2000r. Nr 12, poz. 136).
7. Ustawa z dnia 24 kwietnia 1997r. o przeciwdziałaniu narkomanii, zwana „ustawą o przeciwdziałaniu narkomanii” (Dz. U. Nr 75, poz. 468; zm.: z 1997r. Nr 88, poz. 554; z 1998r. Nr 106, poz. 668; z 2000r. Nr 20, poz. 256).
  8. Ustawa z dnia 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych, zwana „ustawą o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu” (Dz. U. z 1996r. Nr 10, poz. 55; zm. 1997r. Nr 88, poz. 554 i 121, poz. 770; z 1999r. Nr 96, poz. 1107).
  9. Rozporządzenie MENiS z dnia 17 listopada 2010r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno – pedagogicznej w publicznych szkołach i placówkach (Dz.U. z 2010r .N228 poz. 1487, z późniejszymi zmianami)
  10. Ustawa z dnia 7 września 1991 o systemie oświaty 9 Dz.U.z 2016r.poz.59.
  11. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 27.sierpnia 2015 w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz.U. z 2015)